

KEN nr 9072 af 25/01/2019 (Gældende)

Udskriftsdato: 24. august 2020

Ministerium: Økonomi- og Indenrigsministeriet
Journalnummer: 17-27674

Senere ændringer til afgørelsen
Ingen

Ankestyrelsens principafgørelse 3-19 om kompensationsprincippet - fælles husstand/bolig - samlede situation - praktisk hjælp - borgerstyret personlig assistance - håndsørkninger

Principafgørelsen fastslår

Kompensationsprincippet

Formålet med kompensationsprincippet er, at borgere med en funktionsnedsættelse i videst muligt omfang bliver kompenseret for følgerne af funktionsnedsættelsen og stilles lige med andre borgere. Borgeren skal have mulighed for at leve så normalt et liv som muligt, herunder have et socialt liv og mulighed for at passe et arbejde.

Kompensationsprincippet giver ikke et krav på ubetinget kompensation. Hjælp og støtte efter serviceloven kan alene bevilges efter en vurdering af formålet med den ansøgte hjælp og ud fra en konkret og individuel vurdering af borgerens samlede situation, behov, funktionsevne og ressourcer i husstanden.

Det primære mål med indsatsen er at gøre borgeren i stand til at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Hvis det ikke er muligt at gøre borgeren i stand til at klare sig selv, bør indsatsen sigte mod at gøre borgeren i stand til at klare så mange opgaver selv som muligt.

Det er borgeren med funktionsnedsættelsen, som skal kompenseres for sin nedsatte evne til fx at varetage de praktiske opgaver i hjemmet. Det betyder, at en kommune skal tage udgangspunkt i de opgaver, som personen ville have bidraget med, hvis personen var rask.

Betydningen af den fælles husstand og borgerens og familiens samlede situation

Enhver person i husstanden skal bidrage til at løse sin andel af de praktiske opgaver i hjemmet. En kommune skal derfor bedømme borgerens samlede situation og om nødvendigt inddrage oplysninger om eventuelt andre medlemmer af husstanden.

En kommune kan lægge til grund, at et medlem af en husstand kan varetage sin forholdsmæssige andel af opgaverne i hjemmet, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Det kan være forhold som fx helbred, ressourcer og livssituation eller lignende. Hvis dette er tilfældet, skal kommunen undersøge og vurdere, i hvilket omfang den enkelte i husstanden, i lyset af sin situation, er i stand til at deltage i at løse de fælles opgaver i hjemmet. Den forholdsmæssige andel nedsættes konkret til, hvad der kan begrundes i de særlige forhold.

Hvis det er et barn, der skal bidrage til at varetage opgaverne i husstanden, skal barnets modenhed indgå i vurderingen. Jo større og mere modent et barn er, des større kan forventningerne til barnets deltagelse i arbejdsopgaverne i hjemmet være. En kommune skal dog i hvert enkelt tilfælde sørge for, at kravene ikke går videre end de krav, der normalt stilles til børn i samme alder.

Hvis der fremkommer oplysninger, om at barnet ikke vil kunne håndtere opgaverne, skal kommunen foretage en konkret og individuel vurdering af, om der er særlige behov eller hensyn, der gør sig gældende i forhold til det enkelte barns samlede livssituation og ressourcer samt hvilke opgaver, barnet i forhold til sin modenhed kan forventes at klare.

Som eksempler, hvor det kan være relevant, at kommunen foretager en sådan afvejning af husstandens samlede ressourcer, kan nævnes sager om hjælp til praktiske opgaver i hjemmet, udmåling af timer til borgerstyret personlig assistance og merudgifter.

De konkrete sager

I sag nr. 1 vurderede Ankestyrelsen, at kommunen havde taget udgangspunkt i kommunens kvalitetsstandard (egne lokalt fastsatte serviceniveauer) uden at skønne individuelt. Kommunen havde forsømt at foretage en konkret og individuel bedømmelse af alle relevante oplysninger. Der manglede derfor en helhedsvurdering af borgerens og husstandens samlede forhold. Ankestyrelsen understregede overfor kommunen, at udgangspunktet er, at den ikke-raske ægtefælle skal kompenseres for sin andel af de konkrete rengøringsopgaver.

Vi lagde vægt på, at kommunen ikke havde foretaget udmåling af hjælpen med udgangspunkt i de opgaver, som personen ville have bidraget med, hvis personen var rask.

Borgeren gjorde gældende, at ægtefællen på grund af sine særlige arbejdsforhold med videre ikke kunne bidrage med den hjælp, som kommunen forventer. Kommunen havde ikke undersøgt og forholdt sig til, om der var særlige hensyn til ægtefællen på grund af helbred, ressourcer og livssituation eller lignende. Ankestyrelsen havde ikke disse oplysninger til rådighed. Kommunens afgørelse blev derfor hjemvist.

I sag nr. 2 vurderede Ankestyrelsen, at kommunen havde underbygget og forklaret, hvorfor den var nået frem til et andet skøn end tidligere, og dermed reducerede i borgerens bevilling af praktisk hjælp. Kommunen henviste til, at ægtefællerne, i modsætning til før, nu var flyttet sammen. Der var tale om en ny situation (hvor kommunen skulle inddrage hele husstandens ressourcer), og da kommunens skøn var velunderbygget, sagligt og konkret og individuelt udmålt, var der ikke grundlag for at tilsidesætte dette. Ankestyrelsen stadfæstede derfor kommunens afgørelse.

I sag nr. 3 lagde Ankestyrelsen til grund, at borgeren var omfattet af reglen om praktisk hjælp. Da det var oplagt, at borgeren havde et hjælpebehov, ændrede Ankestyrelsen kommunens afgørelse. Ankestyrelsen lagde vægt på, kommunen ikke havde foretaget en tilstrækkelig helhedsvurdering af borgerens og ægtefællens samlede situation. Da kommunen ikke havde sørget for at balancere alle rimelige hensyn/livsinteresser, havde den reelt ikke foretaget en korrekt helhedsvurdering. Ændringen betød, at kommunen skulle udmåle det konkrete omfang af hjælp.

I sag nr. 4 var der tale om en voksen hjemmeboende søn. Borger gjorde i sagen gældende, at sønnen på grund af sin livssituation ikke kunne bidrage med den hjælp, som kommunen forventede. Kommunen havde ikke vurderet, om den forventning om opgavedeltagelse, som blev stillet i kommunens afgørelse, var udtryk for krav, som gik videre, end den andel af de fælles opgaver, som han skal bære som medlem af husstanden. Kommunen havde heller ikke forholdt sig til, om kravet oversteg, hvad der normalt kan stilles til et voksent barn i en lignende situation. Ankestyrelsen havde ikke disse oplysninger til rådighed, hvorfor det var nødvendigt at hjemvise sagen.

Baggrund for at behandle sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet 4 sager principielt. Med den nye principafgørelse vil vi understrege, at det er den fælles husstand, der deltager i udførelsen af de praktiske opgaver i hjemmet, og at kommunerne derfor ikke kan give afslag på hjælp under henvisning til, at der er en ægtefælle, der kan varetage opgaverne. Principafgørelsen handler også om, hvilken betydning det har for bevillingen af praktisk hjælp, at der er hjemmeboende børn i husstanden.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om *social service, serviceloven*, senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018.

- § 81, om formålet med hjælpen
- § 83, om personlig hjælp og pleje og hjælp til praktiske opgaver i hjemmet med videre.
- § 96, om borgerstyret personlig assistance
- § 100, om merudgifter

Praksis

Kasserede:

Følgende principafgørelser er kasserede og gælder ikke længere (historiske). Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

C-18-01: om en fælles bolig, hvor det ikke fandtes ulovligt eller åbenbart urimeligt at tage i betragtning, hvilke opgaver de øvrige familiemedlemmer i hjemmet kunne varetage.

C-31-08: om afslag på hjælp eller støtte til rengøring og indkøb. Ansøger havde en ægtefælle, som kunne varetage opgaverne med rengøring og indkøb, og ansøger kunne selv klare visse praktiske opgaver i hjemmet og al personlig pleje.

221-11: om vurdering af ansøgers samlede situation, når der træffes afgørelse om praktisk hjælp. I denne bedømmelse forudsættes det, at øvrige medlemmer af den fælles husstand deltager i udførelsen af opgaver i hjemmet.

49-13: om, at udmålingen af hjælp til borgerstyret personlig assistance skal tage udgangspunkt i en individuel behovsvurdering med udgangspunkt i, hvad borgeren selv kan klare, for at tilgodese formålet med

borgerstyret personlig assistance om at skabe en fleksibel og sammenhængende ordning, der sikrer borgeren mulighed for at leve et så normalt og selvstændigt liv som muligt. Ved udmålingen af hjælp til borgerstyret personlig assistance skal der tages hensyn til, i hvilket omfang en borgers ægtefælle er i stand til at varetage opgaver i hjemmet. Der kan ikke udmåles timer til den borgerstyrede personlige assistance i et sådant omfang, at de huslige opgaver og pasningen af børn dermed bliver varetaget fuldt ud. Det betyder, at man skal tage hensyn til, om borgerens ægtefælle kan varetage opgaver i hjemmet.

79-15: om, at udmåling af nødvendige merudgifter til håndsrækninger forudsætter en helhedsvurdering af borgerens samlede situation. Kommunen skal i vurderingen inddrage, hvilken hjælp borgeren kan forvente fra borgerens netværk. Øvrige medlemmer af en husstand, blandt andet børn, forventes at deltage i opgaveudførelsen i hjemmet.

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser på området.

Vejledninger

Vi har også anvendt Vejledning om hjælp og støtte efter serviceloven nr. 9341 af 8. maj 2015

- Pkt. 60 om ansøgerens samlede situation

Vi har også anvendt Vejledning om servicelovens formål og generelle bestemmelser i loven nr. 9347 af 28. marts 2017.

- Pkt. 1 om den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie

De konkrete afgørelser

Sag nr. 1, j.nr. 17-27674

Du har klaget over din kommunes afgørelse om afslag på hjælp til rengøring i hjemmet. Kommunen afgjorde sagen den 4. december 2017.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling, og at kommunen skal afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen skal, inden den afgør sagen, søge din ægtefælles situation nærmere belyst.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen ikke kan give dig afslag på hjælp til rengøring alene med den begrundelse, at du har en rask ægtefælle, der er på arbejdsmarkedet.

Vi vurderer også, at kommunen ikke har foretaget en konkret og individuel vurdering af, hvad din ægtefælle, med rimelighed og hensyntagen til hans og familiens livssituation, kan varetage af rengøringsopgaver i hjemmet. Kommunen har ikke vurderet, om den forventning om opgavedeltagelse, som er stillet i kommunens afgørelse, er udtryk for krav, som går videre, end der normalt stilles til en ægtefælle i en lignende situation.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at det ikke er tilstrækkeligt at henvise til, at der ifølge kommunens kvalitetsstandard for praktisk hjælp, ikke ydes hjælp til rengøring, når der er en rask voksen i husstanden. Et udgangspunkt, som ifølge kommunen kun fraviges i tilfælde, hvor den raske ægtefælle yder omfattende hjælp til personlig pleje.

At der i vurderingen af behovet for hjemmehjælp, indgår en forventning om, at øvrige medlemmer af en husstand deltager i opgaveudførelsen i hjemmet, fritager ikke kommunen fra at vurdere den samlede situation. Kommunen skal i helhedsvurderingen inddrage oplysninger om den enkelte persons evner og behov.

Du har et kronisk forhøjet tryk i lungearterien, der gør det svært for dig at foretage praktiske ting såsom rengøring. Din ægtefælle arbejder som langtidschauffør på hverdage og er kun hjemme i weekender fra fredag aften til søndag eftermiddag. Han har en arbejdsdag på mellem 11 og 13 timer.

Du oplyser, at din ægtefælle allerede har nedprioriteret egne fritidsinteresser, pleje af netværk, og samtidig er det ham, som står for al renovering og vedligeholdelse af jeres hus. Han løser alle opgaver uden dørs, vedligeholdelse af have med mere. Alt det skal presses sammen på de knap to døgn, hvor han er hjemme.

Din ægtefælle har ikke fri, som en "almindelig ægtefælle" med et 7-16 job. Han har kun fri de knap to døgn, han er hjemme. Dem skal han bruge til at indhente det forsømte med sine børn. Meget tid bruges på at tale sammen om fritidsinteresser og den nye skolegang. To store emner, som din ægtefælle ikke har kunnet deltage i. Han har bevidst fravalgt sit eget sociale liv, for at kunne bakke 100 % op om familien, når han er hjemme.

Hvad skal kommunen gøre

Kommunen skal, inden den afgør sagen igen, søge din ægtefælles situation nærmere belyst. Det bør blandt andet afdækkes, hvor meget han faktisk opholder sig i hjemmet, og hvor meget han, under hensyn til sin og familiens livssituation (arbejde, fritidsinteresser, og andre behov og hensyn), har mulighed for at hjælpe med opgaverne, blandt andet rengøring, i hjemmet. Kommunen skal også undersøge, hvilke praktiske opgaver, som er nødvendige at udføre af/i husstanden og med hvilket tidsinterval.

Vi bemærker, at udgangspunktet er, at en ikke rask ægtefælle skal kompenseres for sin andel af de konkrete rengøringsopgaver. En anden fordeling forudsætter, at kommunen sandsynliggør, at en rask ægtefælle og/eller andre husstandsmedlemmer, med overvejende sandsynlighed kan varetage opgaver i husholdningens *udover* deres rimelige andel, *uden* at dette påvirker deres mulighed for at opretholde deres livssituation.

Kommunen skal herefter træffe en ny afgørelse. Hvis kommunen ikke fuldt ud imødekommer din ansøgning, skal kommunen i afgørelsen angive de hovedhensyn og de faktiske oplysninger, der er indgået i kommunens vurdering. Hvis du er uenig i kommunens nye afgørelse, kan du klage efter de almindelige klageregler.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens oplysninger og af din klage.

Vi lægger til grund, at kommunen vurderer, at du er omfattet af personkredsen til reglerne om hjemmehjælp.

Om reglerne

Praktisk hjælp, personlig hjælp og madservice skal bidrage dels til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, dels til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Personlig hjælp og pleje mv. tildeles efter en individuel behovsvurdering for at styrke den enkeltes funktionsmuligheder eller kompensere for nedsat funktionsevne, der kan skyldes fysiske, psykiske (og eller) sociale årsager og som betyder, at den enkelte ikke kan fungere optimalt i dagligdagen eller i relation til omgivelserne.

Kommunens serviceniveau er udgangspunktet for, hvad borgeren kan forvente af hjælp. Serviceniveauet skal fraviges i de tilfælde, hvor borgerens behov nødvendiggør dette. Der skal altid foretages en konkret og individuel vurdering af borgerens behov for hjælp.

Ved afgørelser om praktisk hjælp skal kommunen bedømme ansøgerens samlede situation. Kommunen er berettiget til, at tage hensyn til, i hvilket omfang ansøgers ægtefælle er i stand til at varetage opgaver i hjemmet. Kommunen skal i deres vurdering også tage hensyn til, i hvilket omfang ansøgeren med funktionsnedsættelsen, kan bidrage til de praktiske opgaver, da de praktiske opgaver ikke må pålægges ansøgerens ægtefælle alene.

Bemærkninger til kommunen

I forhold kommunens bemærkninger om, at kvalitetsstandarden kun fraviges i tilfælde, hvor den raske ægtefælle yder omfattende hjælp til personlig pleje, bemærker vi, at en kvalitetsstandard altid er et udgangspunkt. Den må aldrig have et sådant indhold, at den begrænser muligheden for hjælp til nogle få - på forhånd bestemte situationer - og dermed i realiteten begrænser det frie og individuelle skøn.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Sag nr. 2, j.nr. 17-27837

Du har klaget over din kommunes afgørelse om hjemmehjælp. Kommunen afgjorde sagen den 31. oktober 2017.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du og NN har ikke ret til yderligere praktisk og personlig hjælp, til blandt andet rengøring, end bevilget af din kommune.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at du og din ægtefælle i fællesskab kan varetage dele af hjemmets praktiske opgaver.

Vi vurderer også, at de praktiske opgaver (som der ikke bevilges støtte til) i form af blandt andet at tørre støv af, rengøre toilet og håndvask, skifte pudebetræk på begge senge og opvarme mad, har karakter af lette og relativt begrænsede arbejdsopgaver.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at der er sket ændringer i jeres situation, da du er flyttet ind til din ægtefælle. Kommunen har derfor revurderet den tidligere bevilling, som din ægtefælle modtog, da han boede alene. Revurderingen betyder, at kommunen vurderer, at den ikke kan imødekomme alle de ydelser, som din ægtefælle modtog, da han boede alene.

Din ægtefælle NN har svær KOL, dårligt hjerte og er permanent bruger af ilt. Desuden udtrættes han meget hurtigt, og han mister hurtigt vejret ved fysisk aktivitet. Med henvisning hertil bevilger kommunen fortsat:

Praktisk hjælp i form af:

- *svær rengøringspakke*
- *støvsugning og gulvvask i entre, 2 soveværelser, stuen, køkken, og badeværelset hver 3. uge.*
- *Skift af sengetøj på 2 senge hver 3. uge.*

Personlig hjælp i form af:

- *hjælp til personlig pleje 6 gange om ugen*
- *bad 1 gang om ugen*
- *hjælp til at gøre klar til natten alle ugens dage*
- *(sygeplejefaglig indsats)*

I den faglige udredning (funktionsevnevurdering), er det blandt andet oplyst, at du kan køre bil, handle ind, sætte varer på plads i skabet og i køleskabet, selvstændigt lave egen mad, tage tunge gryder ud af skabet, og selvstændigt klare din personlige hygiejne.

Med henvisning hertil, vurderer kommunen – hvilket vi ikke finder grundlag for at tilsidesætte - at det er muligt for dig, at

- *tørre støv af hver 3. uge*
- *rengøre toilet og håndvask hver 3. uge.*
- *skifte pudebetræk på begge senge*
- *hjælpe med tilberedning af morgenmad*
- *smøre din ægtefælles snitter til frokost*
- *varme den leverede fælles mad om aftenen*
- *tømme opvaskemaskinen hver 2. dag*
- *gøre kaffemaskinen klar om aftenen*

Den 26. januar 2018 meddelte vi dig afslag på din anmodning om opsættende virkning af kommunens afgørelse.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens udredning og klagen.

Vi lægger til grund, at kommunen vurderer, at NN er omfattet af personkredsen til reglerne om hjemme-hjælp.

Om reglerne

Praktisk hjælp, personlig hjælp og madservice skal bidrage dels til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, dels til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Personlig hjælp og pleje mv. tildeles efter en individuel behovsvurdering for at styrke den enkeltes funktionsmuligheder eller kompensere for nedsat funktionsevne, der kan skyldes fysiske, psykiske (og eller) sociale årsager og som betyder, at den enkelte ikke kan fungere optimalt i dagligdagen eller i relation til omgivelserne.

Kommunens serviceniveau er udgangspunktet for, hvad borgeren kan forvente af hjælp. Serviceniveauet skal fraviges i de tilfælde, hvor borgerens behov nødvendiggør dette. Der skal altid foretages en konkret og individuel vurdering af borgerens behov for hjælp.

Ud over objektive kriterier - eksempelvis særlige helbredsmæssige forhold hos borgeren - skal også subjektivt prægede forhold indgå i vurderingen af borgerens behov, såsom borgerens værdighed, integritet og personlige glæde ved at leve i et rent hjem og især borgerens mulighed for at leve et så normalt liv som muligt, herunder et socialt liv. Vi henviser til principafgørelse 82-12.

Ved afgørelser om praktisk hjælp skal kommunen bedømme ansøgerens samlede situation. Kommunen er berettiget til, at tage hensyn til, i hvilket omfang ansøgers ægtefælle er i stand til at varetage opgaver i hjemmet. Kommunen skal i deres vurdering også tage hensyn til, i hvilket omfang ansøgeren med funkti-

onsnedsættelsen, kan bidrage til de praktiske opgaver, da de praktiske opgaver ikke må pålægges ansøgerens ægtefælle alene.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Bemærkninger til klagen

Du har givet udtryk for uenighed i kommunens vurdering og peger på, at du har slidgigt i hænderne, tiltagende tremor, ringe muskelkraft i hænder og krop, hvorfor din gang er blevet noget usikker. Derudover nævner du KOL, svær undervægt og osteoporose, med risiko for knoglebrud og rygsammenfald.

Vi bemærker, at vi ikke finder tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte kommunens funktionsevnevurdering, og dermed heller ikke kommunens skønsmæssige vurdering af, at der ikke kan gives støtte til de nævnte opgaver. Opgavernes karakter og tyngde, og det forhold, at de er relativt begrænsede indgår også i vores vurdering.

Hvis du erfarer, at din funktionsevne forandres til det værre, kan du – eventuelt efter samråd med din egen læge – kontakte kommunen på ny med henblik på rådgivning og vejledning.

Sag nr. 3, j.nr. 18-33714

Du har klaget over din kommunes afgørelse om selvudpeget hjælp. Kommunen afgjorde sagen den 23. februar 2018.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ret til praktisk hjælp og selvudpeget hjælp.

Det betyder, at vi ændrer kommunes afgørelse.

Kommunen skal som følge af ændringen kortlægge de samlede praktiske opgaver i hjemmet (kompensationsprincippet), og derefter udmåle den nødvendige hjælp.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at du har ret til praktisk hjælp i et vist omfang til konkrete nødvendige praktiske opgaver i forbindelse med pasning af din datter.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du er spastisk lammet i højre arm og venstre ben, og at du derfor ikke selvstændigt kan varetage de praktiske opgaver omkring pasning og pleje af din/jeres datter.

Vi lægger også vægt på, at din ægtefælle ikke må pålægges alle de praktiske opgaver alene.

Vi er enige i, at kommunen skal bedømme din og din ægtefælles samlede situation, når der træffes afgørelse om praktisk hjælp.

Vi er også enige i, at det er en forudsætning, at medlemmer af den fælles husstand deltager i udførelsen af opgaver i hjemmet. Forudsætningen om, at en person som medlem af en fælles husstand deltager, betyder, at pågældende skal løfte sin rimelige andel af de fælles opgaver i husstanden under konkret hensyntagen til evner og behov i livssituationen. Dette betyder ikke, at alle opgaver i husstanden skal varetages fuldt ud af en rask ægtefælle. Helhedsvurderingen af den samlede livssituation, skal også balancere hensyn i den enkelte persons tilværelse/livssituation. Det kan fx være tid til jobansøgninger, fritidsinteresser og andre behov.

Sundhedsplejersken oplyser, at pasning af din datter kræver din ægtefælles tilstedeværelse døgnet 24 timer, da du ikke selv kan løfte eller bære din datter. Du kan derfor ikke selvstændigt amme, skifte, bade, og på-og-afklæde din datter.

Kommunen har vurderet, at du ud fra dit funktionsniveau kan få praktisk hjælp, hvis din ægtefælle ikke er til stede, da du er spastisk lammet i højre arm og venstre ben og ikke selv kan løfte din datter.

Har man ret til praktisk hjælp, har man også ret til selvudpeget hjælp.

Hvad skal kommunen gøre:

Vi lægger til grund, at pasning og pleje af din datter er en fælles opgave, Kommunen skal derfor i sin vurdering også tage hensyn til, i hvilket omfang du kan bidrage til de praktiske opgaver, da de praktiske opgaver ikke alene må pålægges din ægtefælle.

Kommunen skal i et nærmere omfang undersøge, hvilke opgaver, som du kan udføre, og hvilke opgaver, som din ægtefælle med rimelighed kan varetage, under hensyntagen til hans øvrige livssituation. Kommunen skal herefter udmåle den nødvendige praktiske bistand.

Kommunen skal også tage stilling, til dit ønske om din ægtefælle som selvudpeget hjælper.

Om reglerne

Selvudpeget hjælper til hjemmehjælp. En borger, der modtager hjemmehjælp, kan vælge selv at udpege hjælperen. Kommunen skal godkende hjælperen ved opstart af ordning. Kommunen skal ved ansættelse indgå en kontrakt med hjælperen om opgavens omfang, indhold og leverancesikkerhed, i overensstemmelse med den kvalitet og de målsætninger, som kommunalbestyrelsen har fastlagt i kvalitetsstandard for hjælpen. Kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af, om hjælperen kan varetage

opgaverne og tilgodese borgerens behov, herunder om behovet stiller krav til hjælpernes uddannelse og kvalifikationer i øvrigt.

Der kan udpeges mere end en hjælper. Formuleringen i bestemmelsen om, at borgeren kan udpege "en person" udelukker ikke, at flere hjælpere kan udpeges. Det er Ankestyrelsens opfattelse, at der kan være flere personer som hjælpere, da formuleringen "en person" skal forstås i modsætning til, når det er kommunen eller et firma, der udfører hjælpen. Vi henviser til princip afgørelse 53-15.

Ved afgørelser om praktisk hjælp skal kommunen bedømme ansøgerens samlede situation. Kommunen er berettiget til, at tage hensyn til, i hvilket omfang ansøgers ægtefælle er i stand til at varetage opgaver i hjemmet. Kommunen skal i deres vurdering også tage hensyn til, i hvilket omfang ansøgeren med funktionsnedsættelsen, kan bidrage til de praktiske opgaver, da de praktiske opgaver ikke må pålægges ansøgerens ægtefælle alene.

I det omfang en person har behov for hjælp til praktiske opgaver i forbindelse med pasning af et rask barn, er alene hjælp til konkrete praktiske opgaver omfattet af bestemmelsen for praktisk hjælp.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Sag nr. 4, j.nr. 18-7457

Du har klaget over din kommunes afgørelse om afslag på hjælp til rengøring i hjemmet. Kommunen afgjorde sagen den 13. december 2017.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling, og at kommunen skal afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen skal, inden den afgør sagen igen belyse de praktiske opgavers omfang, hyppighed og tidsforbruget dermed. Kommunen skal også søge din søns situation nærmere belyst.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen ikke kan give dig afslag på hjælp til rengøring alene med den begrundelse, at du har et voksent hjemmeboende barn, der kan varetage rengøringsopgaverne i hjemmet. Vi henviser til, at du oplyser til kommunen, at det ikke er muligt for din søn at hjælpe til i det omfang, som kommunen forudsætter.

Vi er enige i, at kommunen i forbindelse med vurderingen af det konkrete behov for hjælp skal vurdere din samlede situation. Vi er også enige i, at kommunen i helhedsvurderingen skal inddrage dit netværk, og at det forudsættes, at øvrige medlemmer af din husstand deltager i opgaveudførelsen i hjemmet.

Vi er derimod ikke enige i oplysningsgrundlaget for den konkrete udmåling, hvor kommunen uden at præcisere opgavernes omfang og hyppighed, lægger til grund, at din søn kan varetage rengøringsopgaverne i hjemmet; omfattende rengøring af badeværelse, støvsugning og gulvvask.

Kommunen har ikke vurderet, om den forventning om opgavedeltagelse, som kommunen lægger til grund i afgørelsen, er udtryk for krav, som går videre, end den andel af de fælles opgaver, som din søn skal bære, som medlem af husstanden. Kommunen har heller ikke forholdt sig til, om kravet overstiger, hvad der normalt kan stilles af krav til et voksent barn i en lignende situation.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at det ikke er tilstrækkeligt at henvise til, at din søn kan betragtes som en myndig person, selvom han går i skole, og at han har valgt at have et fritidsarbejde.

Det er heller ikke tilstrækkeligt, at kommunen henviser til, at rengøringsopgaverne (rengøring af badeværelse, støvsugning og gulvvask) ikke er større, end hvad man kan forvente, at din søn kan udføre – hvis han deler opgaverne op, og udfører dem over en 14 dages periode.

Du har oplyst, at din søn udover sin skolegang på Handelsgymnasiet i X by varetager ekstra arbejde i Brugsen i Y by kontinuerligt. Herudover har han dagligt flere timers hjemmearbejde med forberedelse til skolen og har således ikke mulighed for at varetage de specifikke praktiske rengøringsopgaver i huset i tilstrækkeligt omfang, idet hans dagligdag indebærer en skoletid på 6-7 timer og arbejdstid på 2-3 timer. Herudover bruger han dagligt transporttid på ca. 1½ time dagligt. Hertil kommer forberedelsestid til skolen, som oftest må udføres i weekenden. Han kan ikke pålægges yderligere arbejdsopgaver uden at det vil påvirke hans skolegang i negativ retning.

Du har funktionsnedsættelse, som følge af en bindevævssygdom og smerter, og derfor har du ikke mulighed for at varetage de omtalte rengøringsopgaver i hjemmet.

Kommunen konkluderer, at det er et spørgsmål, om hvordan han planlægger og strukturerer sit hverdagsliv, så han kan udføre rengøringsopgaven uden, at det påvirker hans skolegang. Kommunen anviser, at han har mulighed for at støvsuge et rum dagligt, vaske et gulv dagligt, og rengøre badeværelset i forbindelse med et bad, samt mulighed for at lave nogle af sine lektier under transporten til og fra skole. Han kan endvidere vælge at gå ned i arbejdstid. (Denne planlægning og tilrettelæggelse af hans tid, blander kommunen sig ikke i).

Kommunen skal dog efter vores vurdering medtage oplysningerne om den samlede situation i grundlaget for skønnet.

Hvad skal kommunen gøre

Kommunen skal oplyse sagen i nærmere omfang. Blandt andet skal kommunen beskrive de konkrete rengøringsopgaver i et nærmere omfang, så det fremgår, hvor tidskrævende de er at udføre. Det skal derfor fremgå, hvor stort et areal der er tale om, og hvor lang tid det vil tage for din søn, at udføre de konkrete rengøringsopgaver. Desuden skal det fremgå, hvor hyppigt rengøringsopgaverne forventes udført.

Kommunen skal lade det indgå i den fornyede vurdering, hvor meget din søn, har mulighed for at hjælpe til med rengøringsopgaverne, i hjemmet. Det bør også indgå i kommunens vurdering om den forventning om opgavedeltagelse, som kommunen lægger til grund i sin afgørelse, er udtryk for krav, som svarer til, hvad der normalt stilles til jævnaldrende unge i et hjem. Det skal derfor indgå i kommunens vurdering, at kravene til et stort barns/en ung voksens deltagelse i opgaver i husstanden ikke bør adskille sig væsentligt fra de krav, som er sædvanlige i en husstand med voksne unge mennesker.

Kommunen skal herefter træffe en ny afgørelse. Hvis kommunen ikke fuldt ud imødekommer din ansøgning, skal kommunen i afgørelsen angive de hovedhensyn og de faktiske oplysninger, der er indgået i kommunens vurdering. Hvis du er uenig i kommunens nye afgørelse, kan du klage efter de almindelige klageregler.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens oplysninger og af din klage.

Vi lægger til grund, at kommunen vurderer, at du er omfattet af personkredsen til reglerne om hjemmehjælp.

Om reglerne

Samme som i sag 1.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.